

11/24297 21

הגדה לפרחות

כפי שנוהגים לאמרה בשבת הגדול
בכל תפוצות הפרחים.

נלפסה ע"פ כתב יד קדמון הנמצא באוצר הספרים
אשר באקס-פערד.

עם פירוש, פרח מטהי ועם תרגום מדויק בעברי טיימס

מאת

טוביה פרץ שוויינבערג (המכונה טפ"ש).

פריז 30 העלער.

Druck von E. Salat, Lemberg 1911.

— 70 —

פ. פיה אדומה, פיה ורביה.

צ. ציציה.

ק. קציה.

ק. קציה, קרבנות.

ר. ראש השנה.

ש. שבועות, שבת, שמלת אישה, שער.

ת. תורת כהנים.

ת. תורת כהנים.

ת. תורת כהנים.

ת. תורת כהנים.

wicked man
ulcer, stingy person
dirty Jew

דיא

194. הנדה

פאן היינטיגער צייט

אָדער

היינטיגער סדר

פערפאסט פאן משה מאראחאווסקיא
אויס באהסלאוו (פלך קיעוו).

הוצאת נמכר לצמיחות לר' יוסף חיים זאבעלינסקיא
מביעלע צערקאוו.

ווארשא

בדפוס ר' מאיר יהואל האלבער רחוב מילע גוי 2

שנת תרמ"ה לפ"ק

ДИ ГАГОДЫ
ФОНЪ ГАЙНТИГЕРЪ ЦАЙТЪ

т. е. Современный Рассказъ

Соч. Мойсея Мараховскаго.

ВАРШАВА 1885

מכסים את הראש ומורים באצבע על העטרה ואומרים זה :
מען דעקט צו דעם קאפ ווינזענדיג מיטן פֿינגער
אויף דער עטרה פֿונם פארך און מען זאגט:
דאָס :

פֿהא פֿרהא דעך רישא די קנא הנה קהון
?אבהתנא בארעא דמצרים : פֿר
הנשוך ייתי ויגדר . השתא הכא לשנה
הבאה בארעא דמצרים : השתא פֿרהיא
לשנה הבאה בני חורין :

פירוש פדה מטה

השתא הכא, הנוסע לנזלים יוכל לדלג על פסוק זה :

(כהא) ווי אָט דער פארך, וואָס אויף אונזער קאָפּ
' האָבען געהאט אונזערע עלטערן אין לאַנד
מצרים, (כל' הנשוך) יעדער, וואָס עס פֿינסט
איהם, זאָל קומען און זאָל זיך קראַצען, (השתא
הכא) דאָס יאָהר זענען מיר דאָ, אויפֿן אנדערן יאָהר
וועלען מיר זיין אין מצרים, דאָס יאָהר זענען מיר
פֿאַרכעס, אויפֿן אנדערן יאָהר וועלען מיר זיין
פֿרייע מענשען :

מוזיגן את הכוס (ומי שאין לו אינו מוזג) והצעיר
שבפרחות שואל :

מען גייעט אָן אכוס (און ווער עס האָט נישט
דער גייעט נישט) און דער יונגסטער פארך
פֿרעגט די פֿיער קשיות :

מהדנשתנה נגע צרעת מקרי הנגעים :
(א) שבכל הנגעים אדם מתגדר כהפצו
ובנגע צרעת אסור להתגדר : (ב) שבכל
הנגעים אדם מספר מה שחסר לו ובנגע
צרעת אדם שותק : (ג) שבכל הנגעים אדם
מהפך בידיו לקבל רוח ובנגע צרעת מהויה

פירוש פדה מטה

נגע צרעת, זה נה סקוין פדה והייט קד : מהפך בידיו
כלומר ונענע וליגו ויתירא טיח יתגה לטו :

(מה נשתנה) פֿאַר וואָס און עפֿום אַ פֿאַרך אנדערש
פֿון אלע פֿלאַגען : (שבכל הנגעים) ביי אלע
פֿלאַגען קראַצט זיך אַ מענטש, וויפֿיל עס גלויבט
זיך איהם, אין ביי אַ פֿאַרך טאָר מען זיך נישט
קראַצען : (שבכל הנגעים אדם מספר) ביי אלע
פֿלאַגען דערצוולט אַ מענטש, וואָס עס פֿעהלט איהם
און ביי אַ פֿאַרך שוויגט מען : (שבכל הנגעים
אדם מהפך) ביי אלע פֿלאַגען דרעהט אַ מענטש
מיט די הענד אויף יעדער זייט, און ביי אַ פֿאַרך

יָדְיוּ רַק עַל רֵאשׁוֹ: (ד) שְׂבָבֵל הַנְּנָעִים
אָדָם הוֹקֵף בְּגֵלוֹי רֵאשׁ אוֹ בְּכַפָּה וּבְנִגְע
צָרַעַת רַק בְּכַפָּה:

הוֹקֵן שְׂבַח־כְּבוֹד מִשִּׁיב:

דַּעַר עֲלֻמְסֻמְטֵר פֿוֹן דִּי פֿאַרְכֵּעַס עֲנַפֿעֲרֵט אוֹיף
דִּי פֿיעֵר קִשְׁיוֹת:

עֲבָדִים הָיִינוּ לְפִרְעָה בְּמִצְרַיִם וַיִּנָּע יי
אֶת מִצְרַיִם נְנָעִים גְּדוֹלִים בְּשָׁהִין
פִּוֶרְהִי וּבְשִׁהוּצִיאָנוּ יי אֶל־הַיָּם מִשָּׁם בִּיד
הוֹקָה וּבְזִרְעֵ נְטוּיָה דְּבָקָה בָּנוּ הַצָּרַעַת

פִּירוּשׁ פִּירָה מִטָּה.

בְּכַפָּה יִלְחַמְּלֵקָא בְּלַעִיז:

הַאֲלֵט עַר דִּי הַעֲנַד נוֹר אוֹיְפִין קָאָב: (שְׂבָבֵל
הַנְּנָעִים אָדָם הוֹלֵךְ) בִּי אֲלַע פֿלאַגֵּעֵן גַּעַהֲט אֲמַעֲנֵשׁ
מוֹטִין בְּלוֹזִיעֵן קָאָב אָדַעַר אִין אַ יֵאָר־מוֹלְקַע
אִין בִּי אַ פֿאַרְךְ נוֹר אִין אִיאַר־מוֹלְקַע:

(עֲבָדִים הָיִינוּ) קִנְעֻכְט זַעֲנֵעֵן מִיר גַּעוּוֹעֵן בִּי פִּרְעָה
אִין מִצְרַיִם אִין דַּסֵּר אוֹיִבֶער־שִׁטֵּר הָאָמ
גַּעֲשִׁמְרָאָפֵט דִּי מִצְרַיִם מִיט גֵרִיִּסֵע פֿלאַגֵּעֵן מִיט
אַ בְּלִיַּהֲעֲנֵדֵעֵן פֿאַרְךְ. אִין ווֵעֵן אוֹנוֹעֵר גָּאָמ
הָאָט אוֹנוּ פֿוֹן דָּאָרֵט אַרױס־גַּעֲצוּיִגֵּעֵן מִיט אִישְׁטֵאָר־
קַעֵר הָאָנֵד אִין מִיט אִינִן אוֹיִס־גַּעֲשִׁמְרֵעֲקֵטֵעֵן אָרַעֵם
הָאָט זױךְ אָן אוֹנוּ דַּעַר פֿאַרְךְ צוֹגַעֲקֵלֶעֶבֶט אִין מִיר

וְרֵא נֹכַח קְהָרְפֵא. וְאִפִּילוּ בְּלָנוּ הַכְּמִים
בְּלָנוּ נְבוֹנִים. בְּלָנוּ זְקֵנִים. בְּלָנוּ מִיבֵי שְׁהִין
מְגִרְדִים אֲנַחְנוּ בְּרֵאשֵׁנוּ וְאִינְנוּ מְשִׁנְיָהוּם
בְּסִפְנֵת הַהֲתַגְרָדוֹת. שְׂבָל הַמְרָבָה שְׂלֵא
קְהַתְגְרָה הַרְי זֶה מְשִׁבָּה:

רֵאשׁ הַמְסֻבִּים מַגְלַה מַעֲט אֶת רֵאשֵׁה כְּרִי לַהֲרֵאוֹת אֶת
הַעֲטָרָה:

דַּעַר יַעֲלֻמְסֻמְטֵר פֿוֹנִים מִיזֵּשׁ רִיקֵט אַרױף דִּי יֵאָר־
מוֹלְקַע. מַעֲן זָאָל אַרױס־זַעֲהֵעֵן דִּי עַטְרָה פֿוֹנִים
פֿאַרְךְ:

מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי נְנָעוֹן וְרַבִּי פִּרְחִיָּה וְרַבִּי יִבְלָן
וְרַבִּי אַבְעֵבֶעֶן וְרַבִּי מְרוֹח־אֲשָׁךְ:

קַעֲנֵעֵן גָּאָר נִישֵׁט גַּעֲהוּלֵט וועֲרַעֵן. אִין אִפִּילוּ מִיר
זַעֲנֵעֵן אֲלַע קְלוֹגֵעֵ מִיר זַעֲנֵעֵן פֿעֲרִשְׁטֵעֲנֵדִיגֵעֵ מִיר
זַעֲנֵעֵן אֲלַע אֲלַטֵעֵ מִיר זַעֲנֵעֵן אֲלַע גַּעֲבַעֲנִשֵׁט מִיט
אַ פֿאַרְךְ. קִרֵּאֲצֵעֵן מִיר זױךְ דַּעֵם קָאָב אִין קוֹקֵעֵן
נִישֵׁט אוֹיף דַּעַר סַכְנָה פֿוֹנִים קִרֵּאֲצֵעֵן. ווִינֵל וועֲר
עִם סְטֵאֲרַעֲט זױךְ פֿוֹעֵל. עַר זָאָל זױךְ נִישֵׁט קִרֵּאֲצֵעֵן
דַּעֵם קוֹמֵט אַ לױב:

(מַעֲשֵׂה) סִיאָו אוֹיךְ אֲמִיָּאָל גַּעֲשַׁעֲהֵעֵן, אִין רַבִּי נְנָעוֹן
אִין רַבִּי פִּרְחִיָּה אִין רַבִּי יִבְלָן אִין רַבִּי
אַבְעֵבֶעֶן אִין רַבִּי מְרוֹח־אֲשָׁךְ. זַעֲנֵעֵן זױךְ צוֹנוּיְפִי־